

Informatieboekje groep 1-2 voor ouders/verzorgers

Welkom op de Kiem!

R.K. Basisschool de Kiem

**Schoolplein 1
2371 EK Roelofarendsveen**

071-3314359

de.kiem@ssba.net

<http://dekiem.ssba.net>

Informatie voor ouders/verzorgers

Hoe verloopt een dag in groep 1/2

Om u een indruk te geven van wat de kinderen op een dag doen, volgt hier een voorbeeld van een doorsnee dag:

- **Inloop.** We starten de dag meestal met een inloop. Voor elk kind ligt een werkje klaar.
- **Kring.** Na de inloop beginnen we in de kring. We bekijken welke dag en datum het is en bespreken het weer. De kinderen krijgen regelmatig de gelegenheid om iets te vertellen, er is ruimte voor gesprek. Ook wordt er in de kring dagelijks een verhaal voorgelezen, liedjes en versjes gezongen, taal- en rekenactiviteiten aangeboden en leren we omgangsregels. Aan het einde van de ochtend is er nog een kort kringmoment.
- **Buiten/binnenspel.** Bij goed weer gaan de kinderen buiten spelen. Ze kunnen dan bijvoorbeeld spelen met de karren, fietsen, sjouwmateriaal, loopklossen, paardentouwen of ze maken met kleden een huis of een hut. Bij droog weer gaat de zandbak open en kunnen ze scheppen of zandtaartjes bakken. Bij slecht weer bewegen de kinderen in de kuil (speelzaal).
Beweging is erg belangrijk voor een kind. Bewegingsonderwijs/gym wordt één keer per week op een vaste dag gegeven.
- **Eten/drinken.** Rond 10.15 uur is er een gezamenlijk eet- en drink moment. Dan kunnen de kinderen het van thuis meegenomen drinken en tussendoortje nuttigen. Vaak leest de leerkracht dan voor uit een leesboek en/of wordt er naar een leerzaam filmpje gekeken. Op donderdag is het fruitdag, alle kinderen nemen dan fruit van thuis mee als pauzehapje.
- **Werkinstructie/spelen en werken.** Na het eten en drinken vertelt de leerkracht welke werkjes er gedaan gaan worden en geeft de leerkracht hier uitleg over. De werkjes passen vaak binnen een thema, zoals lente, kerst, etc. Ook wordt er gekeken welke kinderen waar gaan werken of spelen. Dit kan zijn werken met lijm en papier, verven, krijten of kleuren, werken met ontwikkelingsmateriaal of spelen in de verschillende hoeken. De kinderen kunnen naast de 'verplichte' werkjes ook zelf iets kiezen. Dit gaat aan de hand van een kiesbord waar de kinderen door middel van magneetjes hun naam bij een pictogram (een afbeelding van een activiteit) kunnen ophangen. Er kan worden gekozen uit verschillende hoeken zoals de bouwhoek, de huishoek, de zandtafel, het verfbord, de leeshoek, de computerhoek etc. Maar ook kan er worden gespeeld met constructie (bouw)

materiaal of met spelletjes.

Na de uitleg gaan de kinderen ongeveer drie kwartier aan de slag.

Daarna wordt er zelfstandig opgeruimd en is het einde van de ochtend aangebroken.

- **Lunch in de klas.** De kinderen eten en drinken in de klas met de leerkracht. Elk kind neemt zijn eigen spullen mee van thuis.

De middag beginnen de kinderen in de kring waar een taal- of rekenactiviteit wordt aangeboden. Daarna is het tijd voor het buitenspel.

Na deze speeltijd komen de kinderen weer terug in de klas en dan is er het moment van spelen en werken. Dit gaat wederom aan de hand van het kiesbord waar de kinderen door middel van magneetjes hun naam bij een pictogram kunnen ophangen.

Kortom, een dag in een gemengde kleutergroep is er volledig op gericht om uw kind op een speelse manier te stimuleren in zijn of haar ontwikkeling.

Achtergrondinformatie over de ontwikkelingsgebieden

Al vanaf de geboorte is een kind bezig zichzelf te ontwikkelen. Via omrollen, zitten, kruipen en staan kwam uw kind tot lopen, en via klanken, gebrabbel en woordjes begon uw kind te praten. Dit ontwikkelde zich steeds verder, in een eigen tempo en met een heel eigen aanleg en gedrag.

Op de leeftijd van vier jaar is die ontwikkeling al flink gevorderd en bij die ontwikkeling, van elk kind als individu, willen wij als school aansluiten. Het kind wordt hierin begeleid door de leerkracht.

Op school spreken we over vijf ontwikkelingsgebieden:

- de taalontwikkeling
- de cognitieve ontwikkeling
- de zintuiglijke ontwikkeling
- de motorische ontwikkeling
- de sociaal emotionele ontwikkeling

Al deze gebieden zijn belangrijk en krijgen dus veel aandacht van de leerkracht. Zij staan ook nooit los van elkaar, maar vormen een geheel bij alle activiteiten die in de gemengde kleutergroep aan bod komen. Dit kan zowel in de hele groep zijn als in een klein groepje of individueel. Hetzij in het (speel)lokaal of in de buitenruimte.

De taalontwikkeling

Taal is heel belangrijk voor kleuters, want alleen als zij goed en duidelijk spreken worden ze begrepen door hun leeftijdsgenoten. De leerkracht houdt de taalontwikkeling van de kinderen goed in de gaten. Ook wordt er gelet op de uitspraak en de woordenschat. Wanneer een kind zich goed verstaanbaar kan maken groeit het zelfvertrouwen en zal het ook makkelijker zijn om de gedachten te verwoorden. In de gemengde kleuterklas wordt er gewerkt aan de taalontwikkeling op de volgende manieren:

- **Kringgesprek.** Door te vertellen leren de kinderen zich te uiten, de kinderen leren van elkaar door naar elkaar te luisteren. Ook door het luisteren naar de leerkracht, leren zij nieuwe informatie.
- **Voorlezen en vertellen.** De woordenschat van de kinderen wordt uitgebreid doordat de leerkracht nieuwe woorden toevoegt en hierbij ook meteen de betekenis uitbeeldt of vertelt (interactief voorlezen). De kinderen leren zo de juiste uitspraak van het betreffende woord. Het is belangrijk om ook thuis regelmatig voor te lezen, zo wordt de taalontwikkeling nog meer gestimuleerd.

- **Opzegversjes.** Deze worden aangeleerd om de kinderen gevoel voor poëzie bij te brengen en om ze te leren rijmen. Het is zowel een goede geheugentraining als een goede oefening voor de uitspraak.
- **Liedjes zingen**
- **Raadsels maken.** De kinderen leren zo dat je met taal ook leuke spelletjes kunt doen.
- **Spelen en werken.** Ook bij het spelen in de verschillende hoeken van het lokaal leren de kinderen van elkaar en met elkaar. Of het nu in de bouwhoek, in de huishoek of tijdens het knippen en plakken is, er is voortdurend communicatie met elkaar. Dit stimuleert zowel hun eigen taalontwikkeling als die van hun klasgenootjes.

Het is voor de taalontwikkeling van kleuters ook erg belangrijk dat zij begrippen leren kennen zoals: donker/licht, veel/weinig, dik/dun, groot/klein, lang/kort, hoog/laag, breed/smalle, droog/nat.

Verder liggen er in de leeshoek bekende en onbekende prentenboeken die de kinderen zelf kunnen lezen en bekijken. Dit is voor hen al de eerste vorm van lezen.

Om het lezen van de kinderen te stimuleren, mogen zij één keer per week een boekje lenen van school. Elke week is er een vast moment om het boekje te ruilen.

Als een kind thuis vraagt 'wat is dat voor een letter?', zeg dan 'dat is de rrr (r) of sss (s)'. Zeg nooit 'dat is de 'er' of de 'es'. Zeg bij het spellen van een woord als gras: ggg-rrr-a-sss. Zeg nooit: gee-er-aa-es.

Dit is belangrijk omdat de kinderen eerst de klanknamen moeten leren kennen en gebruiken.

Cognitieve ontwikkeling

Dit is de verstandelijke ontwikkeling van het kind. Een kleuter gaat van alles leren in deze periode door te luisteren naar andere kinderen, naar de leerkracht en door te werken en te spelen. Enkele voorbeelden:

- Benoemen van kleuren
- Tellen tot twaalf
- Vormen benoemen zoals: cirkel, vierkant, driehoek en rechthoek
- Wat is veel, wat is weinig, wat is evenveel
- Wat is de eerste, wat is de laatste
- Wat is meer, wat is minder
- Wat staat vooraan, wat staat achteraan
- Wat zijn de dagen van de week
- Hoe zit de dag in elkaar
- Hoe heten alle delen van mijn lichaam
- Wat is naast, voor, achter, boven, in, uit etc. (de voorzetsels)

Voor elke vakantie krijgt u per mail een overzicht met alle doelen toegestuurd die een kind die periode zou moeten beheersen.

Zintuiglijke ontwikkeling

Deze ontwikkeling heeft vooral betrekking op het zien en het horen. Het voelen en ruiken komen ook aan bod, maar wel in mindere mate. Al spelende ziet en ontdekt een kleuter de wereld om zich heen. Wij proberen dit waarnemen (vooral zien en horen) te begeleiden, zodat de verschillende zintuigen zich verder kunnen ontwikkelen en het kind daarbij tegelijkertijd leert om zich te concentreren.

Ieder kind moet leren goed te kijken en daarbij te begrijpen wat hij of zij op dat moment ziet van de wereld om zich heen:

- Welke vorm heeft het? (cirkel, vierkant, driehoek of rechthoek etc.)
- Hoe groot of hoe klein is het? (breed, smal, dik, dun, hoog etc.)
- Welke kleur heeft het?
- Waar bevindt zich het? (naast, voor, achter, boven, in, uit etc.)

Dit noemen we visuele waarneming (visie betekent zien). Dit kunnen we verder ontwikkelen door bijvoorbeeld gebruik te maken van legpuzzels, vormenpuzzels, lotto's, domino's of door het maken van allerlei werkjes.

Het gehoor is ook erg belangrijk. Onder andere voor het luisteren naar een opdracht, of het nazeggen van een versje, het navertellen van een verhaal en natuurlijk voor de gehele ontwikkeling van de spraak. Wij proberen daarom de kinderen gericht te laten luisteren. Zo leren zij geluiden, woorden en klanken herkennen. Dit noemen we auditieve waarneming (audi betekent

horen). Muzikale vorming (luisteren, klappen en zingen) is ook belangrijk bij de auditieve waarneming. Verder gebruiken we allerlei oefeningen en spelletjes om het voelen, de reuk en de smaak te ontwikkelen.

Motorische ontwikkeling

Dit betekent met andere woorden: hoe staat het met het bewegen van de kinderen en de beweging van de spieren? Om de motoriek te stimuleren krijgen de kinderen geregeld opdrachten om een bepaalde beweging te oefenen. Daarnaast mogen zij regelmatig vrij spelen met het materiaal. De motoriek is onder te verdelen in de grove motoriek en de fijne motoriek.

- Grove motoriek, bewegingen van de wat grotere spiergroepen, zoals bij huppelen, springen, lopen, rennen, gooien en vangen. In de gymzaal oefenen wij door bewegingsspelletjes, dansspelletjes en vrij bewegen op de uitgezette materialen zoals: wandrek, klimnet, glijplank, wiplank, ladders en matten. Ook wordt hier wat kleiner materiaal gebruikt om de grove motoriek te stimuleren zoals: pittenzakken, hoepels, ballen, touwtjes etc. Tijdens het buitenspel oefenen de kinderen door met de karren te rijden, te klauteren op het klimhuis, te bouwen en te sjouwen met al het materiaal.
- Fijne motoriek, bewegingen van de hele fijne spiertjes in de handen en vingers, zoals bij knippen, borduren, scheuren, kleuren en tekenen. In het lokaal of in de verschillende hoeken werken de kinderen met klein materiaal zoals: blokjes, puzzels, kralen, stokjes en ringen, inlegvormen, mozaïek, lego en kapla. Ook wordt de fijne motoriek gestimuleerd door bezig te zijn met klei, water of zand. Dit kan in de klas, bij de zand/watertafel of buiten. In de speelzaal worden hiervoor pittenzakken, ballen, touwtjes, etc. gebruikt. De ontwikkeling van de fijne motoriek is nodig om te leren schrijven.

Emotionele en sociale ontwikkeling

Door op school met andere kinderen (en volwassenen) om te gaan leren de kinderen de wereld vanuit hun eigen ogen kennen. Ze leren omgaan met andere kinderen in verschillende leer- en spelsituaties. Ook leren ze zelf iets te ondernemen, hun eigen spullen op te ruimen en zelf beslissingen te nemen. Ze leren samenwerken, samen spelen, elkaar te helpen, ruzies of andere problemen op te lossen, naar andere kinderen te luisteren, maar ook om zelf iets te vertellen.

Om al deze vaardigheden aan te leren gebruiken we onder andere de methode PAD. Met behulp van een schildpad handpop leren de

kinderen welke manieren er zijn om problemen op te lossen. Ook leren wij de kinderen actief om elkaar complimenten te geven. Twee keer per jaar is uw kind 'kind van de dag'. Die dag krijgt uw kind veel complimenten. Aan het einde van de dag krijgt het een complimentenblad mee naar huis. Thuis kunt u dit blad aanvullen met uw eigen compliment. Achterin dit boekje vindt u een voorbeeld van een schildpadverhaal van de methode PAD. Dit verhaal laat zien hoe wij de kinderen aanleren te handelen als zij zich niet fijn voelen.

Naast al deze dingen leren de kinderen ook om zichzelf te 'redden' (zelfredzaamheid). Onder andere bij het naar de w.c. gaan, bij het jas aan- en uittrekken en bij het aan- en uitkleden voor de gymles.

U begrijpt dat al deze bovenstaande ontwikkelingsgebieden met elkaar te maken hebben, en dat het ene niet los kan staan van het ander. De leerkracht van uw kind is elke dag in de buurt om uw kind op zijn of haar niveau te begeleiden in deze ontwikkelingen in een omgeving die veilig en vertrouwd is.

Hulpouders

Bij een aantal activiteiten is de hulp van ouders/verzorgers/opa/oma gewenst. Hierbij kunt u denken aan: spelletjesochtend, boekje ruilen, timmeren, excursies, koken in het kinderkookcafé en incidentele activiteiten.

Aan het begin van het schooljaar is er een inschrijflijst waarop u kunt aangeven waarbij u zou willen en kunnen helpen. Wanneer uw kind later in het schooljaar instroomt, kunt u zelf bij de leerkracht aangeven of u bij een activiteit wilt helpen. Ook in de weekbrief staan regelmatig oproepen voor hulp of de klassenouder zal u hiervoor benaderen.

Tot slot. Het belang van een goede samenwerking

Wij vertrouwen erop dat u nu een goed beeld hebt van het werken in een gemengde kleuterklas. Een goede samenwerking vinden wij heel belangrijk. Uit onderzoek is gebleken dat uw kind zich het beste kan ontwikkelen als ouders/verzorgers en school zo optimaal mogelijk samenwerken. Wij kijken hier erg naar uit! Onze deur staat voor uw kind en voor u open. Graag tot ziens!

Bijlage: Schildpadverhaal van de methode PAD

Dit verhaal gaat over een jong schildpadje dat het niet leuk vindt op school. Hij heet kleine schildpad.

Kleine schildpad vindt het heel vervelend om naar school te gaan. Hij wil liever bij zijn moeder thuis blijven. Hij heeft geen zin om de dingen die op school gedaan worden te leren. Hij wil buiten met zijn vriendjes spelen of thuis televisie kijken.

Hij vindt het veel te moeilijk om te leren knippen of een puzzel te maken. Hij vindt het veel te moeilijk om letters te leren of plaatjes te tellen. Hij wil met zijn vriendjes spelen of zelfs met ze vechten. Hij vindt er niets aan om dingen met andere kinderen te delen. Hij wil kinderen plagen en speelgoed of potloden van hen af pakken. Hij wil niet luisteren en stil op een stoel zitten.

Hij wil wel vechten of lawaai maken. Hij wordt vaak boos of driftig. Hij wil liever de hele dag blij of rustig zijn. Maar iedere dag wordt hij weer kwaad of dwars. Na een poosje krijgt hij een hekel aan school. De andere kinderen willen niet met hem spelen. In de pauze is hij alleen. Hij begint te denken dat hij een slechte schildpad is. Een hele tijd loopt hij rond met het gevoel dat hij heel, heel stout is.

Op een dag dat hij zich erg ongelukkig voelt, komt hij de grootste en oudste schildpad van de stad tegen. Oude Schildpad is 200 jaar oud en heel wijs. Kleine schildpad praat met een heel zacht stemmetje, omdat hij bang is voor de oude wijze schildpad.

Maar Oude Schildpad is heel aardig en wil Kleine Schildpad graag helpen. "Luister eens", zegt hij, "ik zal je een geheimpje vertellen. Jij hebt de oplossing voor jouw probleem al bij je. Je draagt het altijd bij je." Kleine Schildpad begrijpt er niets van. "Ik bedoel je schild, je schild... daarom heb je een schild. Iedere keer dat je kwaad of dwars bent, kun je in je schild kruipen." Oude Schildpad zegt: 'Als jij in je schild kruipt kun je een poosje rustig aan doen... je zegt dan tegen jezelf "stop", je haalt een paar keer diep adem en zegt tegen jezelf "ik word rustig, ik word rustig..". Denk erom, de volgende keer dat je weer kwaad bent, kan je je terugtrekken in je schild'. Kleine Schildpad vindt dit een goed idee en wil het zelf ook wel eens proberen.

De volgende dag is kleine schildpad weer op school. Een ander kind begint hem te plagen. Kleine schildpad voelt zich bozer en bozer worden. Hij wil het andere kind heel hard slaan. Hij denkt aan de oude schildpad. Wat heeft de oude schildpad gezegd? "Kruip in je schild en blijf daar een poosje rustig. Zeg tegen jezelf 'stop' of 'rustig maar'. Haal een paar keer diep adem". Dat doet de kleine schildpad. Hij trekt z'n armen, z'n hoofd en z'n benen in zijn schild. Hij zegt tegen zichzelf 'stop' hij haalt een paar keer diep adem en zegt tegen

zichzelf 'ik word rustig, ik word rustig..'. Zo blijft hij zitten totdat hij zich niet meer boos voelt.

Hij vindt het wel fijn om even in zijn schild te kruipen. Het is net of hij even alleen is. Hij voelt zich rustiger en rustiger worden. Als hij weer uit zijn schild kruipt, kijkt de juf blij. Ze lacht tegen hem. Ze zegt dat ze heel trots op hem is. Hij was eerst boos en nu weer rustig. Dat heeft hij zelf gedaan. Hij heeft zichzelf rustig gemaakt. Telkens als kleine schildpad ergens boos over is kruipt hij in zijn schild. Telkens maakt hij zichzelf weer rustig. Het rustig worden gaat steeds beter. Kleine schildpad is steeds vaker blij.